

KORRALDUS

09.10.2026 nr DM-137194-4

Aktsiaseltsi PÄRNU VESI lõhnaaine esinemise vähendamise muudetud kava heakskiitmine ja heakskiitmise korralduse muutmine

1. OTSUS

Lähtudes aktsiaseltsi PÄRNU VESI 21.07.2026 esitatud lõhnaaine esinemise vähendamise muudetud kavast, võttes aluseks atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi AÕKS) § 70 ja § 71 ja haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 otsustan:

1.1. Kiita heaks aktsiaseltsi PÄRNU VESI (registrikood 10120395; aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Vingi tn 13, 80013; edaspidi ka ettevõtte) lõhnaaine esinemise vähendamise muudetud kava.

1.2. Muuta 31.01.2025 antud lõhnaaine esinemise vähendamise kava heakskiitmise korraldust järgmiselt:

Meetme nr 4 rakendamisel tuleb kõik 4 eelsetitit katta ühise PVC-kattega kaarhalliga, mis varustatakse väljatõmbe ventilatsiooniga ja aktiivsõe filtritega (õhupuhastusseadmetega).

1.3. Eemaldada 31.01.2025 antud lõhnaaine esinemise vähendamise kava heakskiitmise korraldusest tingimus esitada hiljemalt 01.08.2025 nõuetele vastav ja täidetud välisõhu eriosaga keskkonnaloa taotlus koos LHK projektiga, sest ettevõtte on taotluse ära esitanud.

1.4. Jätta kehtima kõik ülejäänud tingimused 31.01.2025 antud lõhnaaine esinemise vähendamise kava heakskiitmise korralduses.

1.5. Korraldus jõustub aktsiaseltsile PÄRNU VESI teatavaks tegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Käitise andmed

Aktsiaselts PÄRNU VESI (registrikood 10120395; Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Vingi tn 13, 80013) omab tähtajatu kehtivusega keskkonnaluba nr L.VV/329083, mis reguleerib saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku ja vee erikasutust sh Pärnu Mõrra

reoveepuhastusjaamas (edaspidi ka käitis). Mõrra reoveepuhastusjaam asub Pärnu maakonnas Pärnu linnas Pärnu linnas Kaubasadama tee 10 ja Papsaare külas Kaubasadama tee 12 kõrvuti asuvatel kinnistutel (katastritunnused: 62501:043:0003 ja 15904:003:1921). Kinnistute pindala kokku ~9,7 ha ning kinnistute sihtotstarve on 100% jäätmeoidla maa.

Vastavalt äriregistrile on aktsiaseltsi PÄRNU VESI põhitegevusala Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori (EMTAK 2008) koodi nr 37001 alusel kanalisatsiooni ja heitveekäitlus. Lisategevusalaks on veekogumine, -töötlus ja -varustus (EMTAKi kood 36001). Aktsiaseltsi PÄRNU VESI eesmärgiks on klientide varustamine joogiveega ning reovee ärajuhtimine ja puhastamine Pärnumaal. Mõrra reoveepuhastisse juhitakse torustike kaudu Pärnu linna, osavaldade ja lähivaldade reo- ning sademevesi.

Reoveepuhastusprotsess koosneb mehaanilisest puhastusest (lahustumatute võõriste eemaldamine), bioloogilisest puhastusest (orgaanilise aine eemaldamine mikroorganismide abil), keemilisest puhastusest (keemiline fosforiärastus) ning settekäitlusest (reoveesettest vee eemaldamine). Reoveepuhastusjaamas ei toimu reoveesette kompostimist ning tahendatud sete veetakse kinnistult konteinerite täitumisel ära. Reoveepuhastusjaama on rajatud purgla, kuhu purgitakse teistest piirkondadest pärinevat reovett.

Heitvesi juhitakse 3,5 kilomeetrise merelasu kaudu 5 meetri sügavusele merre (Pärnu lahte). Kinnistul paiknevad liivapüünised, eelsetitid, aerotankid, järelsetitid ja mudatihendusbasseinid on lahtised ning välisõhuga kokkupuutuvad rajatised/pindallikad. Reovee mehaanilise puhastuse võred ja liivaseparaator ning mudatahendamise ja puhumise etapid toimuvad hoones sees.

Reoveepuhastusjaama piirinaabriteks olevate kinnistute maakasutuse sihtotstarveteks on üldkasutatavad maad, maatulundusmaad ja transpordimaad. Lähim 100% elamumaa sihtotstarbega kinnistupiir paikneb lähimast potentsiaalsest reoveepuhasti lõhnatekke allikast ~140 m kaugusel ning 80% tootmismaa, 20% elamumaa sihtotstarbega kinnistupiir paikneb ~125 m kaugusel põhja suunas. Valdav osa elamumaasid paikneb kirde ja ida suunas.

2.2. Kehtiv lõhnaaine esinemise vähendamise kava

Keskkonnaamet on 31.01.2025 heaks kiitnud aktsiaseltsi PÄRNU VESI lõhnaaine esinemise vähendamise kava (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-127124-18)

Aktsiaselts PÄRNU VESI esitas 21.07.2026 Keskkonnaametile uue muudetud lõhnaaine esinemise vähendamise kava (edaspidi *lõhnakava*, registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-137194-1). Lõhnakavas näeb muudatus ette meetme 4 rakendamist. Projekteerimistööde käigus ilmnas, et arvestades eelsetitite ja nende vahelise ala piiratud, on ehitustehniliselt problemaatiline katta ainult ühte või kahte eelsetitit, jätmata võimalust kõigi eelsetitite teenindamiseks vajalikuks juurdepääsuks ja opereerimistoiminguteks. Seega paigaldatakse kõigi eelsetitite kohale ühine PVC-kattega kaarhall, mis varustatakse väljatõmbe ventilatsiooni ja aktiivsõe filtritega õhupuhastusseadmetega.

Tulenevalt eelnevast täpsustati lõhnakavas peatükki 5 „Lõhnaainete eraldumise vähendamise meetmete loetelu“ ja tabelit 3. „Lõhnaaine eraldumise vähendamise lisameetmete tegevuskava“. Lõhnaaine vähenemise näitajaid ei ole muudetud. Projektile vastavate lahenduste rakendamisel ei ole tulemused halvemad võrreldes kinnitatud lõhnakavaga. Vastavalt lõhnakavale toimub rakendatud meetmete efektiivsuse kontrollimine mõõtmise teel (heiteallikatest lõhnaainete heitkoguste mõõtmine, hajuvusarvutused).

2.3. Lõhnaaine esinemise vähendamise muudetud kava ning heakskiitmise korralduse muutmise eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaamet edastas lõhnakava 27.08.2026 kirjaga nr DM-137194-2 Pärnu Linnavalitsusele tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks (AÕKS § 71 lg 2). Omavalitsus arvamusi ja ettepanekuid ei esitanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused lõhnakava muutmisel

Lõhnakavaga nähakse lõhnaaine eraldumise vähendamiseks ette järgmised lisameetmed:

Meede nr 1 – purgla õhupuhastussüsteemi rekonstrueerimine: seadmed asendatakse samaväärsete osoneerimise ja ionisatsiooniseadmetega või rajatakse kompostfilter.

Meede nr 2 – võre ja liivaseparaatorite hoone õhupuhastussüsteemi rekonstrueerimine: rekonstrueeritakse olemasolev võrehoone sissevoolukamber, hoone võreruumis rekonstrueeritakse olemasolev ventilatsioonisüsteem ja aktiivsöe-põhimõttel toimiv heitõhupuhastus. Võrehoone liivaseparaatorite ruumis asendatakse kottfiltrid aktiiv õhupuhastuse seadmega.

Meede nr 3 – eelsetitite töö optimeerimine: kahe eelsetiti tööst välja võtmine. Väljavõetavad eelsetitid puhastatakse ja konserveeritakse, et vajadusel saaks neid kasutada sajuvee ühtlustusmahutitena.

Meede nr 4 – 4 eelsetitit kaetakse ühise PVC-kattega kaarhalliga, mis varustatakse väljatõmbe ventilatsiooniga ja aktiivsöe filtritega õhupuhastusseadmetega.

Lõhnakavas on saavutava lõhnaaine heitkoguse arvutused tehtud kahele alternatiivile: alternatiiv A raames rakendatakse meetmeid 1, 2 ja 3 ning alternatiiv B puhul kõiki nelja meetet.

Lõhnaainete vähendamise kavast ning lõhnaaine mõõtmise ja modelleerimise aruandest (lõhnakava Lisa 2) nähtus, et üksnes alternatiiv B korral tagatakse lähima vastuvõtja juures lõhnaaine esinemise häiringutasemest kinnipidamine (tulemus alla 15% aasta lõhnatundidest).

Keskkonnaamet leiab, et aktsiaseltsi PÄRNU VESI lõhnakavas on käsitletud AÕKS § 70 lg 4 ja

5 sätestatud, lõhnakavas on esitatud lõhnaainete esinemise vähendamise eeldused ning rakendades kavas toodud meetmeid, võib seega eeldada lõhnaaine esinemise vähenemist. Tulenevalt eelnevast kiidab Keskkonnaamet heaks aktsiaseltsi PÄRNU VESI 21.07.2026 esitatud lõhnaaine esinemise vähendamise kava ja sätestab, et kõik lõhnakavas toodud meetmed on rakendamiseks kohustuslikud, mistõttu tuleb ellu viia alternatiiv B.

3.2. Täiendavate tingimuste ülevaatamine

Lõhnaaine esinemise vähendamise kava 31.01.2025 heakskiitmisel seadis Keskkonnaamet käitajale täiendavaid tingimusi lõhnaaine esinemise vähendamise abinõude rakendamiseks ja määras käitajale ajutiselt õhusaasteloast või keskkonnakompleksloast erinevaid tingimusi (AÕKS § 71 lg 3). Tulenevalt eelnevast seadis Keskkonnaamet käitajale täpsustavad tingimused:

1. Ettevõttel tuleb koguda ja säilitada taasesitamist võimaldaval viisil lõhnaheite allikate kohta käivad ja lõhnaheite vähendamise meetmete rakendamist tõendavad andmed (saaste- ja lõhnaainete seireandmed, lõhnahäiringute vältimiseks ja välisõhu saastatuse taseme piirväärtuste tagamiseks rakendatud meetmete kirjeldused, jms). Nimetatud andmete alusel peab olema võimalik hinnata, kas ettevõtte on rakendanud kõiki vajalikke meetmeid ja kas meetmed on piisavad lõhnahäiringu vähendamiseks või vältimiseks.

2. Keskkonnaamet jätab endale õiguse kehtestada uusi tingimusi (AÕKS § 72 lg 2) või tunnistada kehtetuks lõhnakava heakskiitmise otsus (HMS § 64), kui aktsiaseltsi PÄRNU VESI esitatud lõhnakavas ettenähtud meetmed on ebapiisavad, st esineb lõhnaaine häiringutaseme ületamist ja esitatakse jätkuvalt lõhnakaebusi.

Kuivõrd lõhnaainete heitkoguse eeldatava vähenemise protsentide määramisel on meetme nr 4 puhul arvestatud siiski kahe kasutusse jääva eelsetiti kinnikatismist, peab Keskkonnaamet asjakohaseks sätestada tingimus:

3. Meetme nr 4 rakendamisel tuleb täielikult kinni katta mõlemad setitamiseks kasutusse jäävat eelsetitit.

Võttes aluseks asjaolu, et lõhnaaine esinemise vähendamise kava täitmist kontrollib Keskkonnaamet (AÕKS § 71 lg 7) ning käitajal tuleb esitada vähemalt üks kord aastas sellekohane aruanne (AÕKS § 71 lg 6), kehtestab Keskkonnaamet tingimuse:

4. Ettevõtte esitab Keskkonnaametile lõhnaaine esinemise vähendamise kava rakendamise aruande üks kord aastas keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS "kohustused" mooduli kaudu hiljemalt järgneva aasta veebruari 15. kuupäevaks. Nimetatud aruandes tuleb esitada kokkuvõttev kirjeldus aasta jooksul kasutusele võetud töökorralduslike meetmete ning õhukvaliteedi parandamise eesmärgil lõhnakavaga kavandatud tehniliste ja tehnoloogiliste meetmete ellurakendamise kohta. Objekti kontrollimise andmekogu süsteemis (OKAS) registreeritud kaebuste korral tuleb esitada andmestik kaebuse päeval toimunud tegevuse ja kasutuselevõetud meetmete kohta.

Teadaolevalt võib reoveepuhastusest välisõhku eralduda mh divesiniksulfiidi, ammoniaaki ja mittemetaaniseid lenduvaid orgaanilisi ühendeid, millele on keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ (edaspidi määrus nr 67) lisas kehtestatud õhusaasteloa künniskogused. Kuivõrd aktsiaseltsi PÄRNU VESI Mõrra puhastit reguleerib tänasel päeval vee erikasutuseks antud keskkonnaluba, peab Keskkonnaamet vajalikuks, et ettevõtte hindaks tegevuse käigus tekkida võivate saasteainete heitkoguseid ja võrdleks neid määrmuses nr 67 lisas toodud künniskogustega. Künniskoguste ületamisel on ettevõtte kohustatud omama ka õhusaasteluba. Tulenevalt eelnevast määrab Keskkonnaamet järgmise tingimuse:

5. Aktsiaselts PÄRNU VESI peab esitama Keskkonnaametile hinnangu käitise tegevuse õhusaasteloa kohustuse olemasolu kohta hiljemalt 01.04.2025. Saasteainete heitkoguste hinnang peab sisaldama kasutatavat arvutusmetoodikat, saasteainete heitkoguste arvutuskäiku ning saasteainete aastaseid heitkoguseid kõikidest käitise heiteallikatest kokku. Juhul kui õhusaasteluba on kohustuslik, tuleb esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 01.08.2025 esitada nõuetele vastav ja täidetud õhu eriosaga keskkonnaloa taotlus koos LHK projektiga.

Menetluses vaatas Keskkonnaamet üle lõhnakavas kehtestatud tingimuse, mis näeb ette järgmist: „Aktsiaselts PÄRNU VESI peab esitama Keskkonnaametile hinnangu käitise tegevuse õhusaasteloa kohustuse olemasolu kohta hiljemalt 01.04.2025. Saasteainete heitkoguste hinnang peab sisaldama kasutatavat arvutusmetoodikat, saasteainete heitkoguste arvutuskäiku ning saasteainete aastaseid heitkoguseid kõikidest käitise heiteallikatest kokku. Juhul kui õhusaasteluba on kohustuslik, tuleb esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 01.08.2025 esitada nõuetele vastav ja täidetud õhu eriosaga keskkonnaloa taotlus koos LHK projektiga“

Kuna ettevõtte on keskkonnaloale nr L.VV/329083 välisõhu valdkonda taotlenud ja keskkonnaloale on välisõhu osa menetlusega nr M-136223 lisatud, ei pea Keskkonnaamet vajalikuks jätta nimetatud tingimus kehtima.

Kuivõrd lõhnaainete heitkoguse eeldatava vähenemise protsentide määramisel on meetme nr 4 puhul arvestatud siiski kahe kasutusse jääva eelsetiti kinnikatismist, aga muudatusega kaetakse kinni kõik eelsetitid, peab Keskkonnaamet asjakohaseks jätta kehtima tingimus uue sõnastusega:

Meetme nr 4 rakendamisel tuleb kõik 4 eelsetitit katta ühise PVC-kattega kaarhalliga, mis varustatakse väljatõmbe ventilatsiooniga ja aktiivsõe filtritega (õhupuhastusseadmetega).

3.3. Ettepanekute ja vastuväidete ärakuulamine

Keskkonnaamet saatis lõhnakava heakskiitmise korralduse eelnõu 29.09.2026 kirjaga nr DM-137194-3 tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks ettevõttele ja Pärnu Linnavalitsusele. Arvamusi ja vastuväiteid lõhnakava heakskiitmise eelnõule ei esitatud.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Dagmar Undrits

juhataja

välisõhubüroo

Teadmiseks: Pärnu Linnavalitsus

Laura Zirk

vanemspetsialist

välisõhubüroo